

M. A. Castrén.

P. S. Ifrån Collan väntar jag med otålighet fortsättning af den Tsheremissiska Grammatican. Min address är hädanefter: Г. Енисейскъ

Tomsk d. 5/17 Mars 1846

10

210 F. BERNDTSON – J. V. SNELLMAN 20.III 1846
HUB, JVS handskriftssamling

Helsingfors d. 20 Mars 1846.

Högtärade Broder Snellman!

Emottag min sena, men derföre icke mindre upprigtiga tacksamhet för de poetiska bidrag, dem du hade godheten att skänka mig för Necken. Emellertid var den färdigtryckt då dessa bidrag anlände; men hoppas jag du godhetsfullt tillåter mig, att för det kommande året använda dem? – Jag blyges uppriktigt öfver att icke förr än nu ens hafva underrättat dig om bidragens rigtiga framkomst.

Det vill inte gå rigtigt ordentligt framåt. Saken är den, skall jag säga, att man här i Helsingfors är mera upptagen af flärd och strunt, än som skickligt är för en ung Studio. Detta är en svag själs bekännande, säger du; och jag fruktar äfven verkligen att så är.

Kellgren är lycklig, som får resa ut och dricka frisk och fri luft samt friskt vatten ur bildningens källa. Tror du att man skulle kunna någonting vinna, om man begaf sig ut med 1 000 Rubel^{el} Silfver. Detta vore en summa, som man möjligtvis skulle våga sätta sig i skuld för.

Publiciteten gör kål på en meniska till slut. Denna censur, som lik ett damoclessvärd hänger öfver hvarje tanke, hvarje yttrande, är själsmördande. Man må skutta till då och då efter bästa krafter, repet har man ändå om foten, och innan man vet ordet af så ligger man der med näsan i lorten. Man är tjudrad i en öken och kommer ej lös fast man ser de skönaste betesmarker omkring sig; den enda resursen är att gnägga så att hela menskligheten hör huru hungrig och obelåten man är. Undra derföre icke på att man esom oftast känner sig platt, nedslagen och

40

överksam som en pankaka. Häromdagen kom Lille under de blötsinntaste vänskapsbetygelser till mig, och försäkrade mig att han ville mitt bästa, hvarföre han äfven ville säga mig, det min ställning här i Finland vore alldeles falsk, att han tillochmed hört sina värda Colleger yttra det jag vore en mägta tvetydig person, och att mitt instämmande i ungdomens nyväckta enthusiasm och sträfvanden vore bara lycksokeri, m. m. i samma genre. Har du väl hört någonting fäaktigare? – Detta hände just då vi följde Kellgren till vägs, och ehuru vi hade druckit, så att jag kände mig temmeligen upprymd, blef jag med ens nykter af förargelse. – Wid lugnare eftertanke, inser jag väl att alltsammans är en svaga hjernans vattsoppa, men emellertid skall det naturligtvis vara nedslående att förnimma sådant.

50

Men nog nu. Troligen har du redan tröttnat vid mitt myckna prat om mig sjelf.

Din tillgifne vän och tjänare
F. Berndtson.

211 *J. J. NERVANDER – J. V. SNELLMAN*
HUB, JVS handskriftssamling

Min Heders Broder,

10

i Hällströmska Nekrolog^{en} förekommer ett betydligare tryckfel, der står i sednare Nummern: sin eftersökningar i stället för sina efterföljare. Det är angående orgelnistens misstag. Närmare kan jag ej utpeka stället, ty jag har ej Saima till hands.

Härjemte medföljer *inledningen* till de klimat^{ologiska} observationerne. Nu är fråga: vill Du införa den *in extenso* eller i *utdrag*? Behöfver Du således trädsnittena eller ej? De skola genast skickas om Du vill hafva dem. Tiger Du, så betyder det att Du ej behöfver dem.

Nu till en ledsam kommission, som jag fått från F^{urst} M^{kenschi}koff genom G^{eheim}e R^{ådet} W^{alleen}, den nemligen att jag som vän till Dig skulle bedja Dig att vara försigtig med Redaktionen av Saima. 1:o Att ej tala i en gäckande och raljerande ton om fremmande regeringar, ty det smakar af kommunism. 2:o Att ej tala om vår Regering – hvarken Senaten eller Kejserk^{ig} Maj^{estät} – Budsändaren, som hyser aktning för Din person och Din lärdom önskar att Du måtte taga Hans råd till godo, ty Han anser slutligen för sin pligt, att för landets bästa uppoffra tidningen. Landets bästa ligger åter deri att vara så bortglömdt som möjligt, Öfversättas vissa af Dina artiklar i Tyska Tidningar och visas af dem, som önska nivellera Finland à la Russie på högsta ort, så kunna de (artiklarne) ej undgå att verka i nivellörernes intresse.

20

30

Jag för min del måste tillstå att jag ej rätt kan medgifva, att Saimas politiska uppsatser gagnat, såsom Du i ett bref säger. Visserligen kan en och annan sofvande hafva för ett ögonblick halfvaknat, för att sedan snarka till så mycket grundligare. Hvad nu derpå vinnes är osäkert, men det säkra är att censurförordningen blifvit skärpt i anledning af Saima, sedan Censorerne utan dom och ransakning kunna afsättas. Du talar i ett bref om »Fennomanerne». Jag har flere ggr förundrat mig deröfver. Vet Du verkligen ej att Du allmänt och ohjelpligt anses för Fennomanernes anförare och anses hafva ledt till Fennomani, den lugna vetenskapliga forskning, som Lönnrot och Castrén gjort till sitt mål. Desse beskyllas derföre alldrig för Fennomani. I beskyllningen för Fennomaniskt Chefskap ligger äfven mycken sanning, ehuru Ditt manskap är nog odisciplineradt att emellanåt taga steget för fullt ut. I intet fall bör Du undra deröfver att rörelsen går vida längre än Du beräknat. Här några exempel. Förbittringen mot Grot är bland studenterne stor, ty Finskan *borde* studeras framför Ryskan. Man har derföre 2 ggr slagit sönder fönstren hos Grot och engång utanför dessa fönster tillställt en liten krutexplosion. Vidare är Studerande Corpsen betänkt på att gå med en petition till Cancellor af innehåll att fordringarne i Ryska språket äro för stora och borde inskränkas eller åtminstone orubbeligt bestämmas. Vidare har en eller två ggr Polackarnes skål blifvit proponerad på värdshus och den ena g^{än}g^{en} i Ryska officerares närvaro, hvarföre nu Studeranden Clåsen relegeras af Österb^{ott}niska afdelningen sjelf på ett år. Tre skolgossar

40

50